

ՍՈՒԼՔԱՆԻՆԴԱՏԸ

— 0 —

Սուլթանը ետ առաւ իր դատի պահանջը եւ Յրանաացի հարցաքննիչ դատաւորը, փոխանակ դատին օրը որոշող կոչնագիրը զրկելու, իմացուց Պ. Պ. Կոնիէին, Բիշեաուն եւ Մալաթոյին թէ ճաշ եւս տեղի չկայ դատի, քանի որ Սուլթանը կը հրժարի իր պահանջէն :

«Ուրեմն Սուլթանը իր բերնովը կը խոտովանի, կը զրէ Բիշեա «Սոսո»ին մէջ հրատարակուած յօդուածի մը մէջ, թէ «Մեծ Մարգապան» «Մեծ Մարթոզ» «Կարմիր Գագան» անուանակոչու թիւնները որ տրուեցան իրեն, բացարձակապէս ճիշդ եւ արդար էին ».

Սուլթանը կ'երեւայ որ ըմբռնած է, —կամ իրեն ըմբռնիլ տուած են — թէ այդ դատը միմիայն Սուլթանին կրնայ վնաս բերել : Այս հրատարուած խորին ցաւ կը պատճառէ մեզի, այդ դատի վիժամովը, Համիտին զուհերուն ու զատապարտողներուն համար՝ բարոյական վրիժառութիան հոյակապ ստիճ մըն է որ կը ջնջուի, պատմութեան ամենագեղեցիկ էջերէն մէկն է որ յծնած կը սպաննուի : Այդ դատը, եթէ տեղի ունենար, Սուլթանին կամքովը կատարուած միակ բարի գործը պիտի մնար, եւ անոր խափանուած նըլտողի Մարդասպանին ամենէն ծանրակշիռ ոճիրներէն մէկը կրնանք համարել :

— 0 —

Պ. Օկիւթ Թէոտորովիչ, որ այս տողերը մեզի կը գրէ, Հեմպերկցի երիտասարդ բունուհայ մըն է, որ կոտորածներէն ի վերազային զգացման հզօր զարթում մը զգալով իր մէջ, իր ցեղին հետ եւ իր ցեղին համար ապրելու որոշումը ստուած է, իր նախորդ մէկ քանի նամակներովը մեզի հաղորդած էր իր խանդավառ բաղձանքը հայերէն սորվելու, հայ ազգութեան գիտակից անդամ մը, հայ գործիչ մը դառնալ կարենալու համար : Դիմած է արդէն Միխիթարեան երկու վանքերուն, որպէսզի հայերէն սորվի, եւ կը ցաւիք որ այդ երկու միաբանութիւններէն ոչ մէկը հաւանած է այս սիրուն եւ յուսատու ուժը իւրացնել : Պ. Թեոտորովիչ հրատարակած է արդէն բունուհայի ու գերմաներէն լեզուով բազմաթիւ յօդուածներ ու գրքովիներ Հայոց պատմութիւնն ու զբաղանութիւնը ճանչնելու համար լեհահայ հասարակութեան եւ անոր մէջ աղաչյին զգացումը վերաբարձելու համար : Հիմա Սուլթանը եկեր եւ սպեր է հայերէն սորվիլ օգնութեանը Արսէն Վեհուերի վարդապետին, որուն կատարած գիրը Պուլքովիայի հայութեան վերազարթումին մէջ՝ մեծապէս զովլի է : Մենք կը կարծենք թէ Պ. Թէոտորովիչ կոչուած է շատ փայլուն եւ շատ արդիւնաւոր զէմք մը վարձաւ մեր ապագայ ազգային կենսքին մէջ :

ՋԱՊՅ

— 0 —

Տիկին Մարի Սվանեան որոշած է Բարիդի մէջ հրատարակել բարիգեան նորածնութեան ամսաթերթ մը, ՋԱՐԻ անունով : Այս ամսաթերթը շքեզօրէն պատկերազարդուած պիտի ըլլայ եւ բարիգեան նորածնութեան վրայ մանրամասն տեղեկութիւն պիտի տայ իր ընթերցողներուն : Այս թերթը, որ իրական պակաս մը կը լինցնէ, յուսալի է որ տարածուի Պուլիս ու Թուրքիոյ հայաբնակ գաւառները, ինչպէս եւ Կովկաս : Ամսաթերթը պիտի ունենայ նաեւ վէպ-թերթօն մը, եւ ատողապահանգն ու կենցաղագիտական յօդուածներ : Յաջողութիւն կը մաղթենք մեր աշխատակցուհուն այս շատ չափեկան ձեռնարկին :

Պ. ԲԱՍՏԱՆԻՍԻ ԵՒ ՀԱՅ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐԻՉԻ ՏՈՒՑԱՀԱՆՆԵՒՄԻՆ ՄԷՋ

— 0 —

Մէկ քանի ամիս առաջ Կովկասի բոլոր հայ թերթերը ծանուցին թէ Պ. Բագաշէնքօ, Ս. Իեթերսպուրլի կայսերական Օբերային երգախումբերու վարիչը, մտադիր է 1900ի ծուցահանդէսին Բարիզ գալ հայ երգիչներու խումբի մը հետ եւ հայկական երաժշտութեան շարք մը նուագահանդէսներ տալ : Պ. Բագաշէնքօ Կովկասի եւ ուսական Հայաստանի մէջ պտոյտներ կատարած, հայ ժողովրդական երգերու միթիֆներ հաւաքած եւ վանուց եւրոպական երաժշտութեան վերածած է . 1898ին